

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

Dokumentumszám: H/14580

Értékelve: 2017 MARCH 23.

Önálló képviselői indítvány (országgyűlési határozati javaslat)

Dr. Kövér László
az Országgyűlés elnöke
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján mellékelten benyújtom a *glyphosate*-ra és a *glyphosate*-tűrő növényekre vonatkozó **nemzeti tárgyalási álláspont és intézkedési terv kialakításáról** szóló országgyűlési határozati javaslatot.

Budapest, 2017. március 23.

Sallai R. Benedek
(LMP)

Az Országgyűlés
..../2017 (...) OGY határozata

a *glyphosate*-ra és a *glyphosate*-tűrő növényekre vonatkozó nemzeti tárgyalási álláspont és intézkedési terv kialakításáról

1. Az Országgyűlés az egészséghez és az egészséges környezethez való jog érvényesülése érdekében felhívja a Kormányt, hogy a jelen és a jövő generációk érdekeit képviselő, a fenntartható fejlődés céljait szolgáló álláspontot képviseljen a *glyphosate* európai termesztési engedélyének esetleges 15 évre történő meghosszabbításáról szóló tárgyalásokon.
2. Tekintettel arra, hogy e hatóanyag gyomirtásban való helyettesíthetősége más módszerrel megoldható, az egészségügyi aggályok figyelembe vétele kell, hogy elsődleges legyen egyes gazdasági érdekekkel szemben a környezetünket szennyező, rákkeltéssel gyanúsított hatóanyag és készítményei termelésben tartására vonatkozó tárgyalási álláspont kialakításakor.
3. Az Országgyűlés az elővigyázatosság elve alapján a *glyphosate* kivonását tekinti a leghatékonyabb megoldásnak a gyomirtás és állományszárítás Európai Unión belüli és ennek megfelelően a hazai gyakorlatából, ezért felkéri a Kormányt, hogy mindent kövessen el az Európai Unión belüli engedélyezés meghosszabbítása ellen, valamint tegye meg a szükséges hazai intézkedéseket.
4. Az Országgyűlés elengedhetetlennek tartja, hogy a hazai álláspont kialakításáról a környezetért és az egészségügyért felelős tárcák, illetve azok illetékes háttérintézetei együttesen döntsenek.
5. Az Országgyűlés, a szer kivonhatóságának átmeneti időszakára szükségesnek tartja, hogy a Kormány hozzon meg minden lehetséges intézkedést a kedvezőtlen környezet-egészségügyi és ökológiai hatások megelőzése, kiküszöbölése érdekében, különösen:
 - a nemzeti hatáskörbe tartozó készítményengedélyezéssel élve hazánk tilalmazza a faggyúamin tartalmú formázó szerek forgalomba hozatalát és használatát;
 - a *glyphosate*-tartalmú készítményeket kizárólag növényvédő szakmérnökök (I. forgalmi kategória) használhassák, kellőképpen indokolt esetekben, és oldják meg a felhasználás ellenőrzését;
 - vizsgálják felül valamennyi alkalmazott hatóanyagra kiterjedően az állományszárítás (deszikkálás) hazai gyakorlatát.
6. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

Az EU növényvédelemre engedélyezett (pozitív listán lévő) hatóanyagai között 38 olyan hatóanyag van, amelyet két nemzetközileg elismert szervezet közül legalább az egyik rosszindulatú betegség valószínűségének növelésével vádol. Az EU-n kívüli országból érkező termékeket is beszámítva már 114 olyan hatóanyagról beszélhetünk, amelyeket karcinogenitással gyanúsítanak.

Ezek egyike a *glyphosate*. A *glyphosate* vízoldhatósága, bomlástermékének stabilitása a környezetünkben való gyors eloszlását teszi lehetővé, ilyen módon a hatóanyag megjelenik a felszíni vizekben. A felszíni vizekből a szennyezés ivóvizeinkbe és élelmiszereinkbe kerülhet. A *Codex Alimentarius glyphosate*-ra vonatkozó maximálisan elfogadható szermaradék értékei jelenleg nagy változatosságot mutatnak, és folyamatos emelésre kerültek.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) állásfoglalást adott ki arról, hogy a *glyphosate* milyen humán-egészségügyi kockázatokat rejt. Összefüggést mutatott ki a non-Hodgkin limfóma, a mielóma, a bőrrák és a mellrák kialakulásának befolyásolásában.

Magyarországon 46 *glyphosate*-tartalmú készítmény kapható.

Az Európai Vegyianyag-ügynökség (*European Chemicals Agency*) az idén vizsgálja felül a *glyphosate* dossziéját. Az EU illetékes intézményeiben ugyanakkor a korábban kiadott engedély lejáratára okán egyeztetések folynak a *glyphosate* európai termesztési engedélyének esetleges 15 évre történő meghosszabbításáról. Az EU tagállamainak a véleménye egyelőre erősen megoszlik az engedély meghosszabbításának kérdésében.

A genetikailag módosított szervezetek termesztésbe vonásának környezeti és egészségi hatásaival foglalkozó hazai kerekasztal (GMO-Kerekasztal) nemzetközi szinten elismert szakértői állásfoglalást fogalmaztak meg ez ügyben, mely alapul szolgál a kedvezőtlen környezet-egészségügyi és ökológiai hatások megelőzése, kiküszöbölése érdekében szükséges kormányzati intézkedések meghatározásához.

Magyarország GMO-politikája és a *glyphosate* 15 éves meghosszabbítása teljesen ellentétes távlati hatású, hiszen a *glyphosate*-tal kapcsolatos elővigyázatosságról való lemondás a géntechnológiai úton módosított *glyphosate*-tűrő termékek/fajtacsoportok megjelenésével jár majd.

Az Országgyűlés halaszthatatlan feladata, hogy a jelen és a jövő generációk érdekeit képviselő, a fenntartható fejlődés céljait szolgáló álláspontot képviseljen a *glyphosate* európai termesztési engedélyének esetleges 15 évre történő meghosszabbításáról szóló tárgyalásokon, különös tekintettel Magyarország Alaptörvényének XX. és XXI. cikkére. („Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”, valamint "Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez”). Szükséges emellett, hogy hozzon meg minden lehetséges intézkedést a kedvezőtlen környezet-egészségügyi és ökológiai hatások megelőzése, kiküszöbölése érdekében.